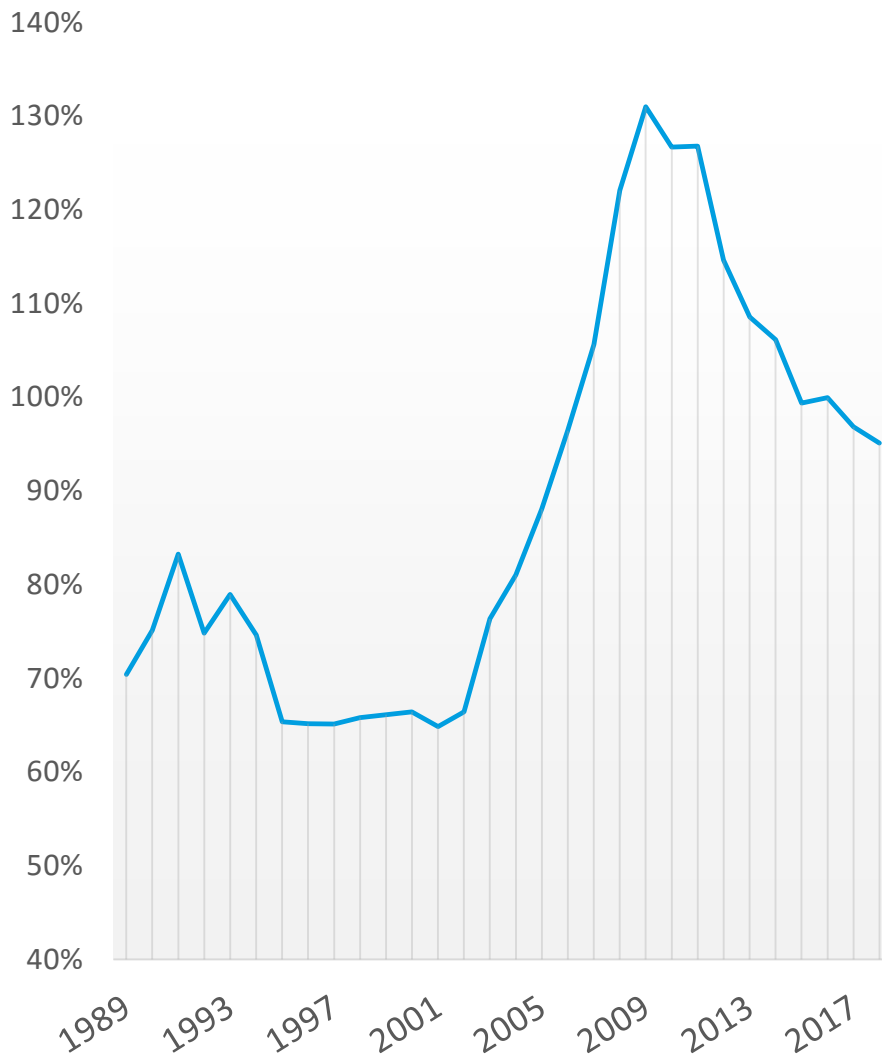

A BANKSZABÁLYOZÁS ÉS BANKFELÜGYELET MAKROGAZDASÁGI SZEMPONTJAI

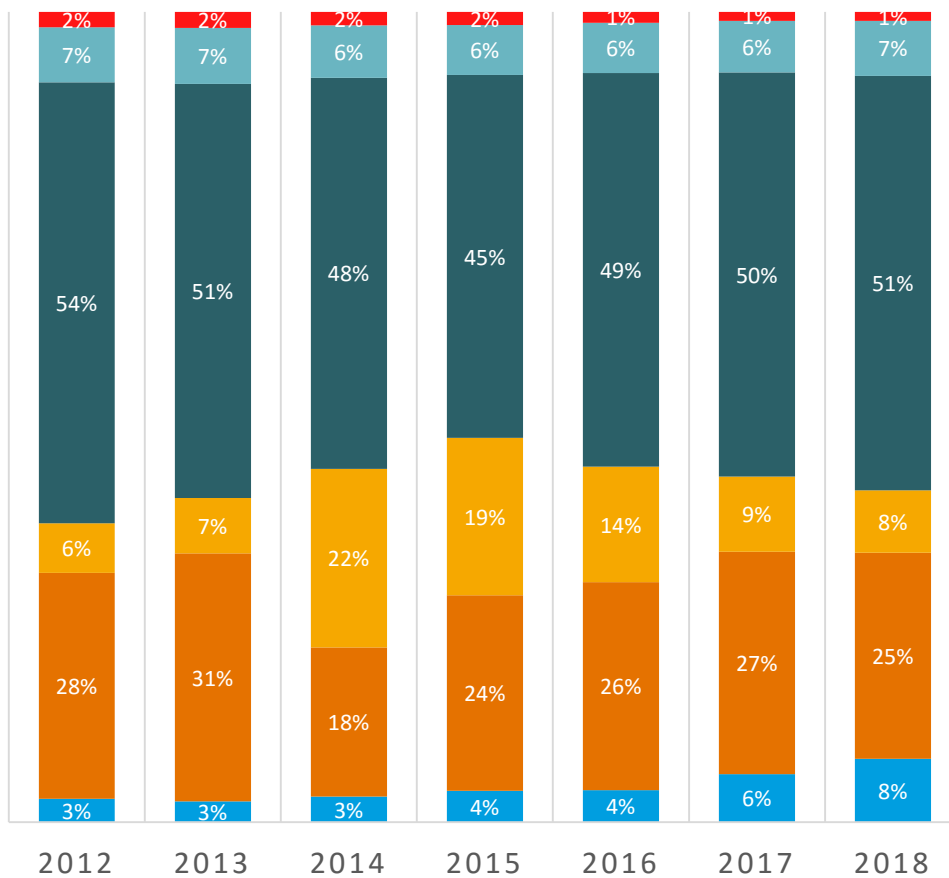
A GDP SZÁZALÉKÁBAN

30 ÉV TRENDJEI

A hitelintézeti szektor nagy utat járt be az utóbbi 30 évben

- Rendszerváltást követő konszolidáció és visszahúzódás mentén 65%-ig szűkült a szektor mérete
- A 2001-ben induló expanzióban a GDP 130%-áig bővült az eszközállomány
- Az utóbbi 10 évet az egyensúlytalanságok kezelésén keresztül lassú összehúzódás jellemezte

JELENTŐSEBB VÁLTOZÁSOK A SZEKTOR ESZKÖZÖSSZETÉTELÉBEN

A hitelintézeti szektor eszközösszetételének alakulása az utóbbi 6 évben

- 2018-ra a szektor eszközállományának mértéke megközelítette a 40.000 milliárd forintot
- A ciklus elején csökkent a hitelek aránya a teljes eszközállományban, de az utóbbi 3 évben újra növekedésnek indult
- Az MNB eszköztárának átalakítása jól követhető az eszközösszetétel alakulásban

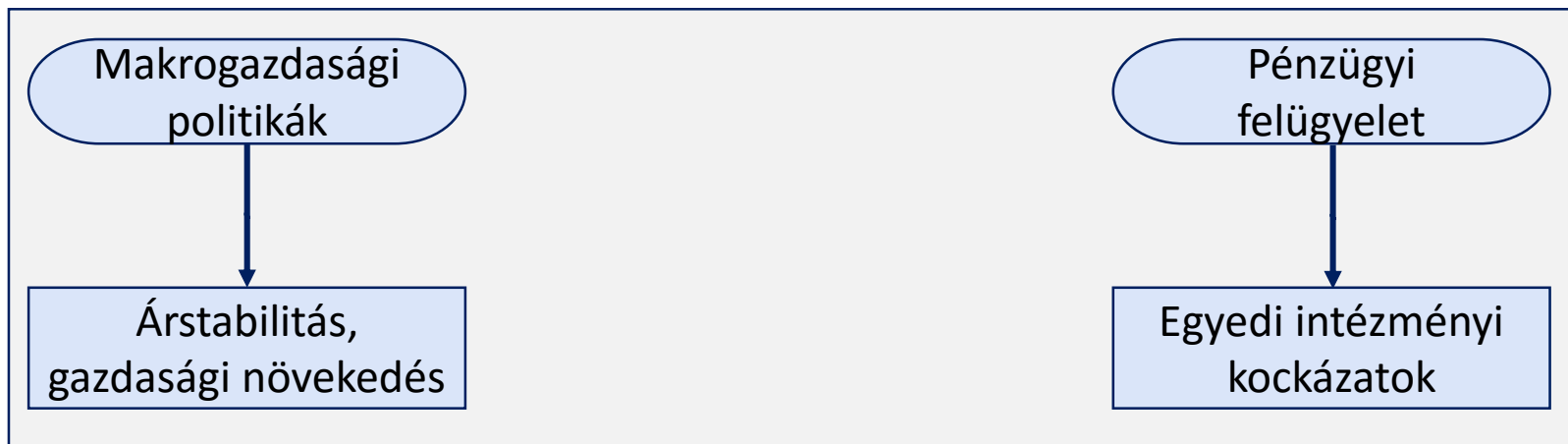
A HITELINTÉZETI SZEKTOR ESZKÖZÖSSZETÉTELÉNEK ALAKULÁSA

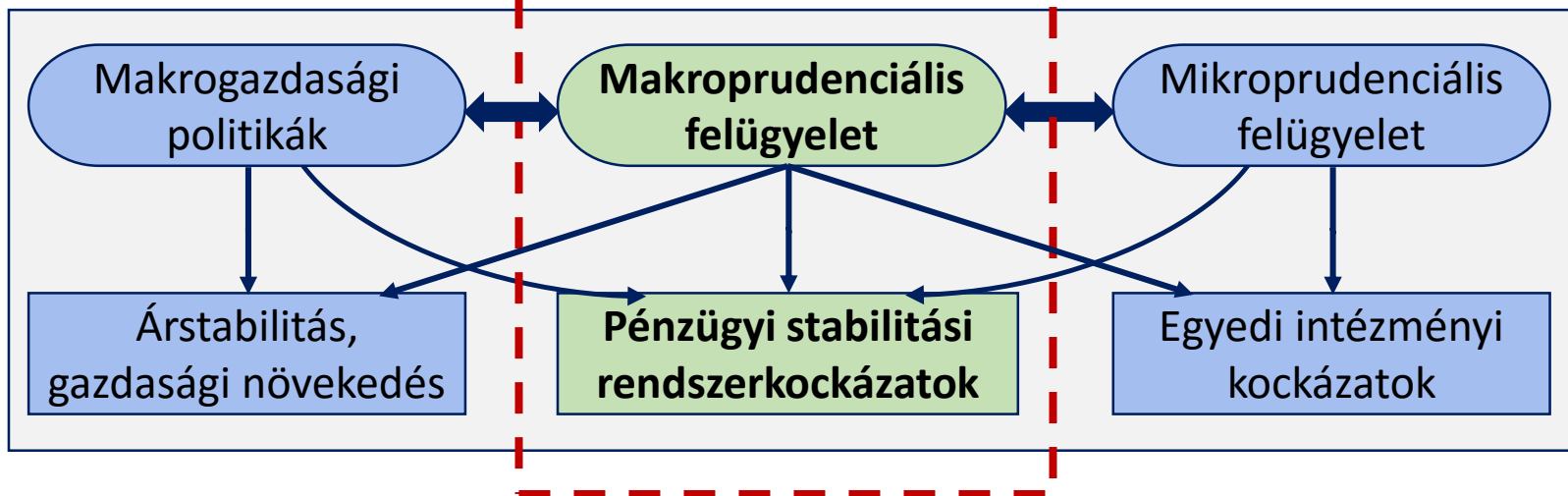
A VÁLSÁG UTÁN A PÉNZÜGYI STABILITÁSI KOCKÁZATOK INTEGRÁLT SZEMLÉLETE KERÜLT ELŐTÉRBE

Válság
előtt

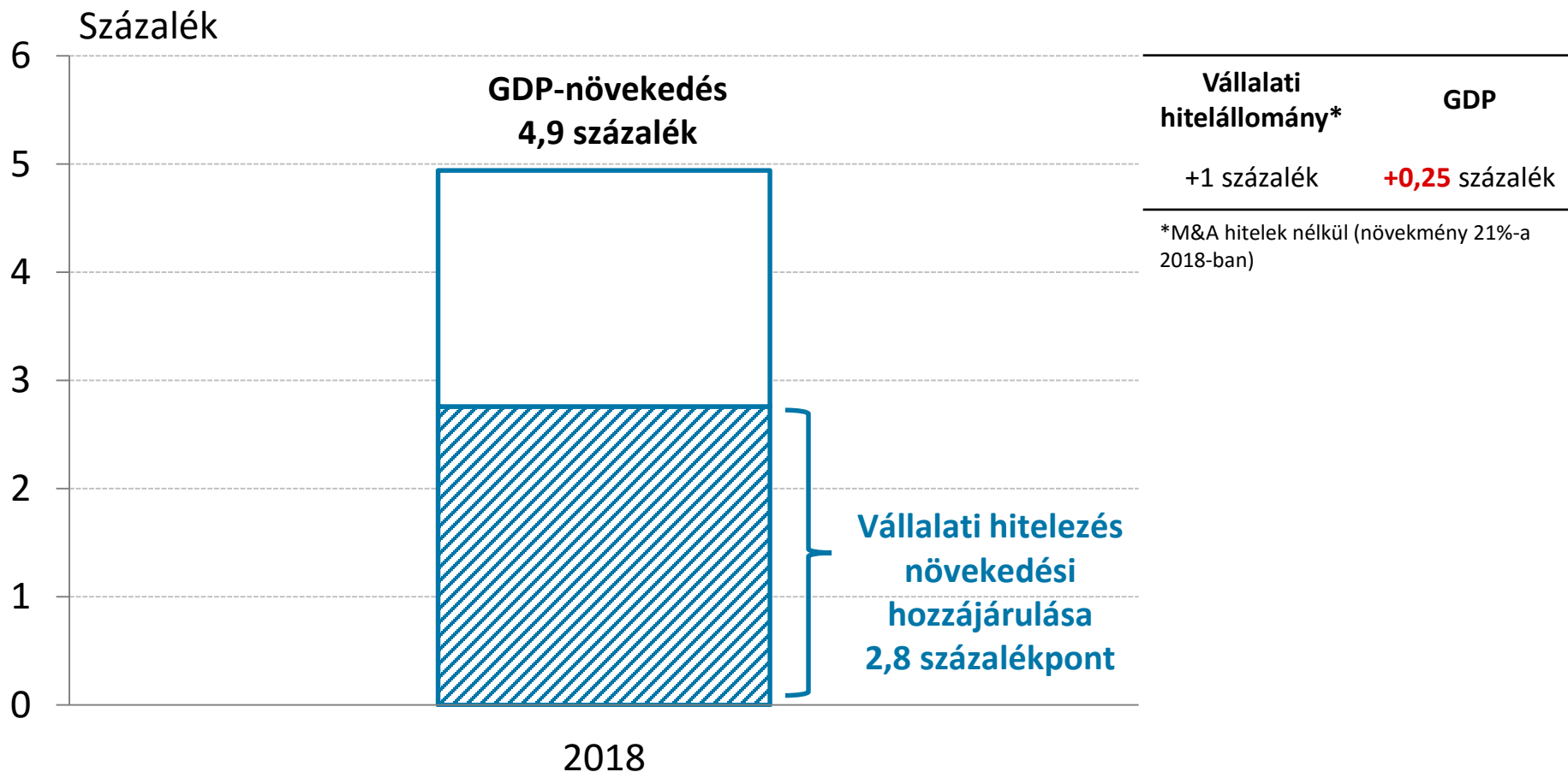
Válság
után

2013. Évi CXXXIX. Törvény (MNBtv.) 3. § (2) bekezdése értelmében a

„Az MNB elsődleges céljának veszélyeztetése nélkül támogatja a pénzügyi közvetítőrendszer stabilitásának fenntartását, ellenállóképességének növelését, a gazdasági növekedéshez való fenntartható hozzájárulásának biztosítását és a rendelkezésére álló eszközökkel a Kormány gazdaságpolitikáját.”

A VÁLLALATI HITELEZÉS BŐVÜLÉSE KÖZEL 3 SZÁZALÉKKAL JÁRULT HOZZÁ A GAZDASÁGI NÖVEKEDÉSHEZ 2018-BAN

VÁLLALATI HITELEZÉS HOZZÁJÁRULÁSA A NÖVEKEDÉSHEZ

Megjegyzés | Becsléseink alapján a vállalati hitelállomány egy százalékos növekedése 0,25 százalékkal magasabb GDP-t eredményez – a közvetlen csatornák mellett a közvetett hatásokat is figyelembe véve.

Forrás | KSH, MNB

ORVOSSÁG VAGY MÉREG?

2008-2018: A BANKI KILÁBALÁS – HOVA JUTOTTUNK?

	2008	2012	2018
Devizahitelek aránya - vállalatok	58%	55%	43%
Devizahitelek aránya – háztartások	67%	56%	1%
Vállalati hitelek kamatfelára (HUF, kisösszegű, új kibocsátás)	2,7 százalékpont	3,3 százalékpont	2,9 százalékpont
Háztartási lakáshitelek kamatfelára	5,7 százalékpont	4,0 százalékpont	2,8 százalékpont
Vállalati hiteldinamika	6,5%	-4,7%	14%
Lakossági hiteldinamika	19,1%	-9,8%	5%
Sajáttőke-arányos jövedelmezőség - ROE	11,3%	-5,7%	13,7%
Eszközarányos működési költségek	2,4%	2,2%	2,05%
90 napon túl késedelmes hitelek aránya	4,6%	19,5%	3,3%
Fix lakáshitelek az új hiteleken belül	11,3 %	42,3 %	94,9 %
Bankrendszeri tőkemegfelelési mutató (zárójelben konszolidált)	11,2% (12,9%)	15,8% (16,3%)	18,8% (16,1%)
Hitel/betét mutató	152%	114%	73%
Likvid eszköz / összes eszköz	11%	18%	19%

AZ NHP ELŐSEGÍTETTE A KKV-HITELEZÉS FORDULATÁT ÉS A REÁLGAZDASÁGRA IS JELENTŐS HATÁST GYAKOROLT

2800 Mrd Ft hitel

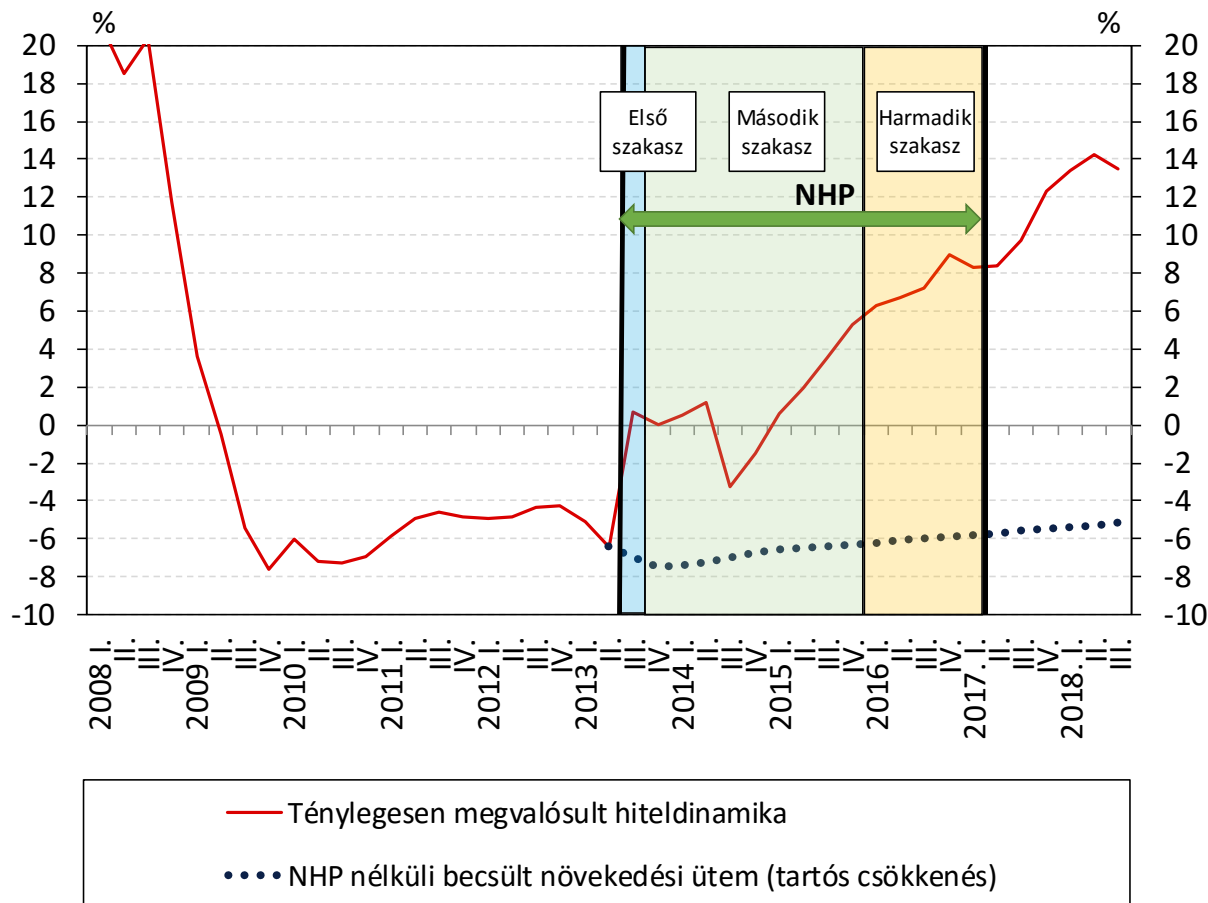
40 ezer vállalkozás

78 ezer hitelügylet

2013-2018 között:

GDP: +3,5
százalékpont

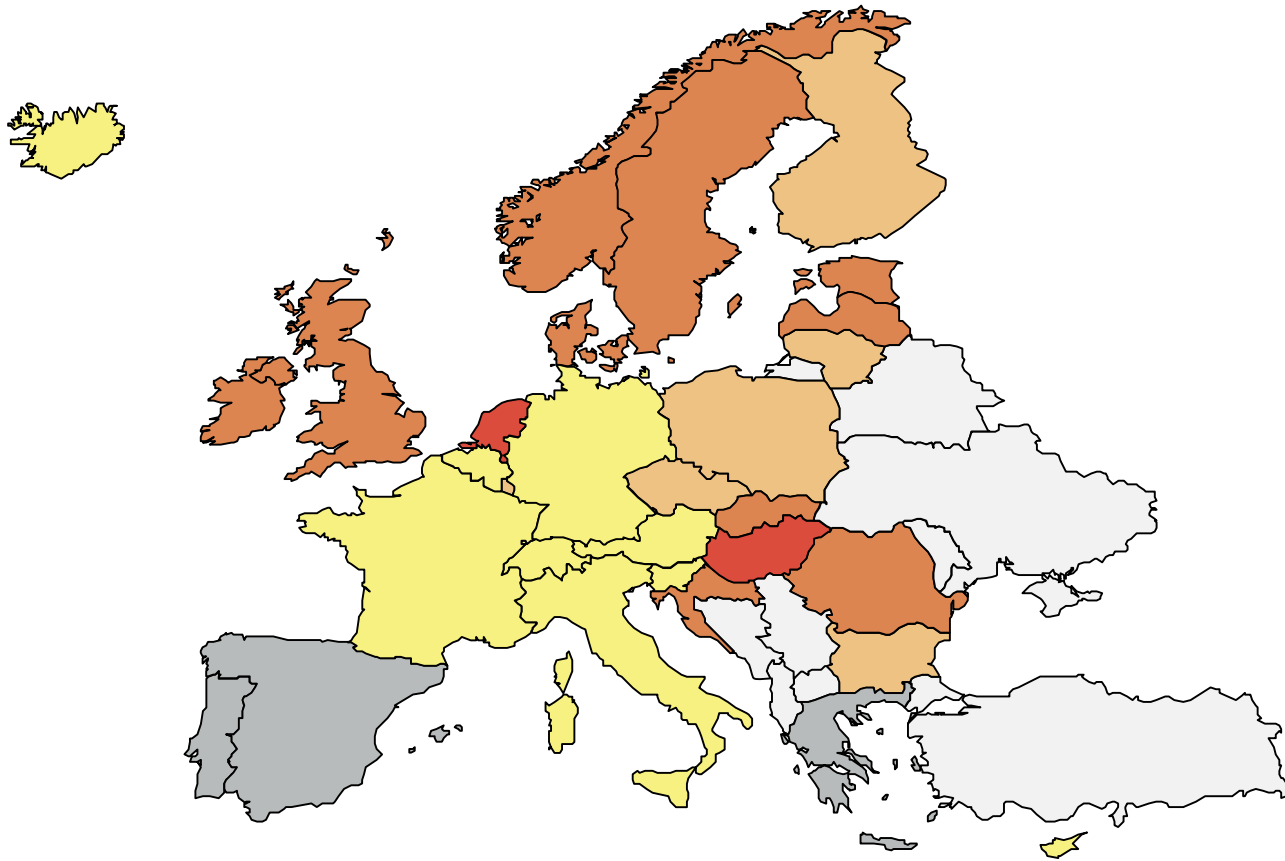
Foglalkoztatás:
+ 20-25 ezer fő

A MAKROPRUDENCIÁLIS ESZKÖZTÁR A VÁLSÁG ELŐTTI ÉS AZ ÚJONNAN FELMERÜLŐ KOCKÁZATOK KEZELÉSÉT IS CÉLOZZA

AZ MNB MAKROPRUDENCIÁLIS MANDÁTUMÁT KEZDETEKTŐL AKTÍVAN ALKALMAZZA A KOCKÁZATOK KEZELÉSÉRE

A makroprudenciális
aktivitás:

csak tervezett
intézkedések

alacsony

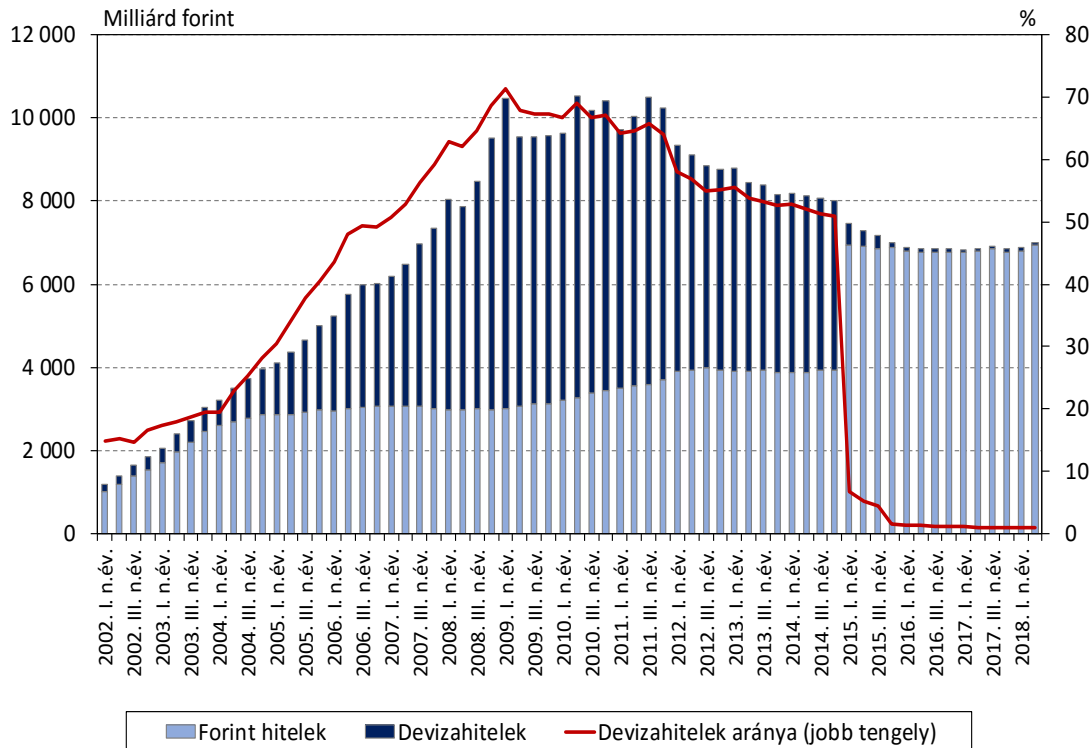
közepes

jelentős

magas

Makroprudenciális politikai aktivitás országonként Európában

DEVIZAHITELEK KOCKÁZATÁT A FORINTOSÍTÁS ÉS A „FAIR BANKING” SZABÁLYOZÁS RENDEZTE

- Példátlan együttműködés, „tökéletes” időzítés
- A hitelkockázatokat mérsékelte a forintosítás miatt eltűnő árfolyamkockázat.
- A „fair bankrendszerre” való áttérés érdemben hozzájárult a verseny erősödéséhez.

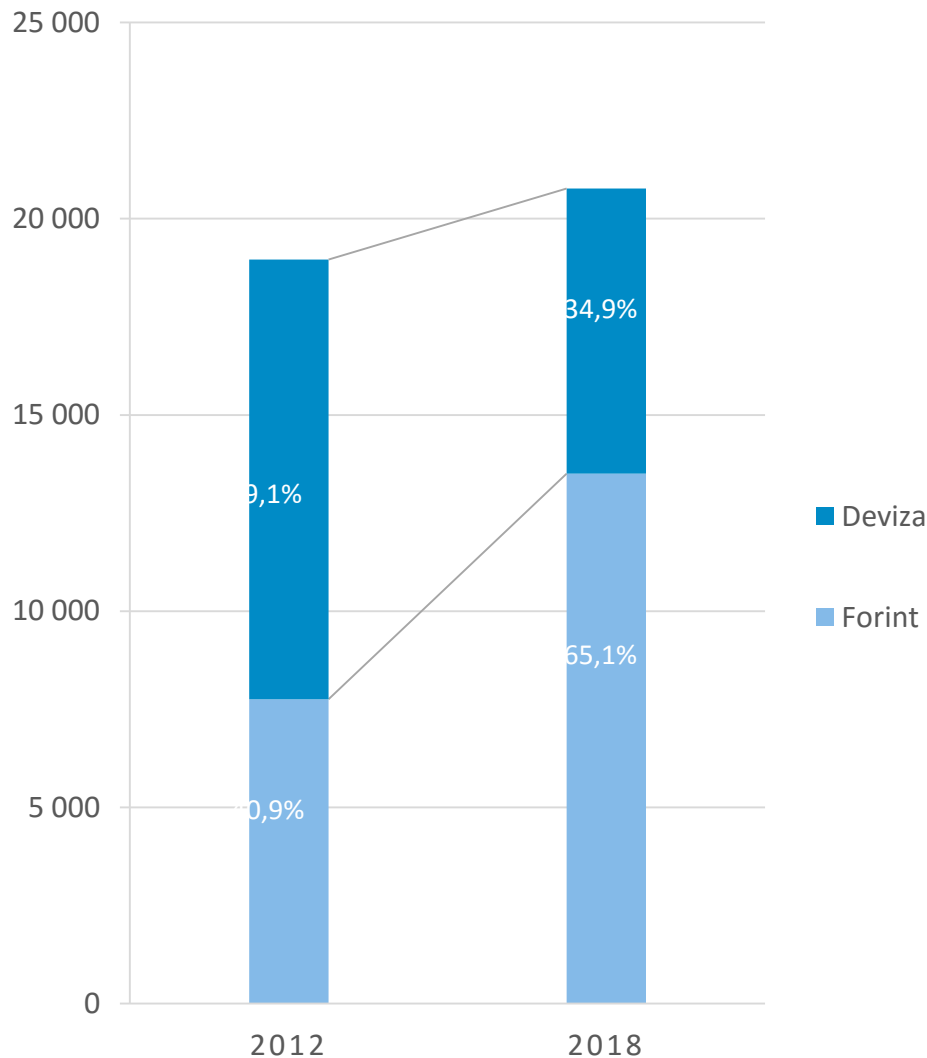
A HÁZTARTÁSOK HITELEINEK DENOMINÁCIÓS SZERKEZETE

EGÉSZSÉGES SZERKEZETBEN NÖVEKVŐ HITELÁLLOMÁNY

Az utóbbi hat évben 3000 milliárd
forinttal nőtt a szektor
hitelállománya

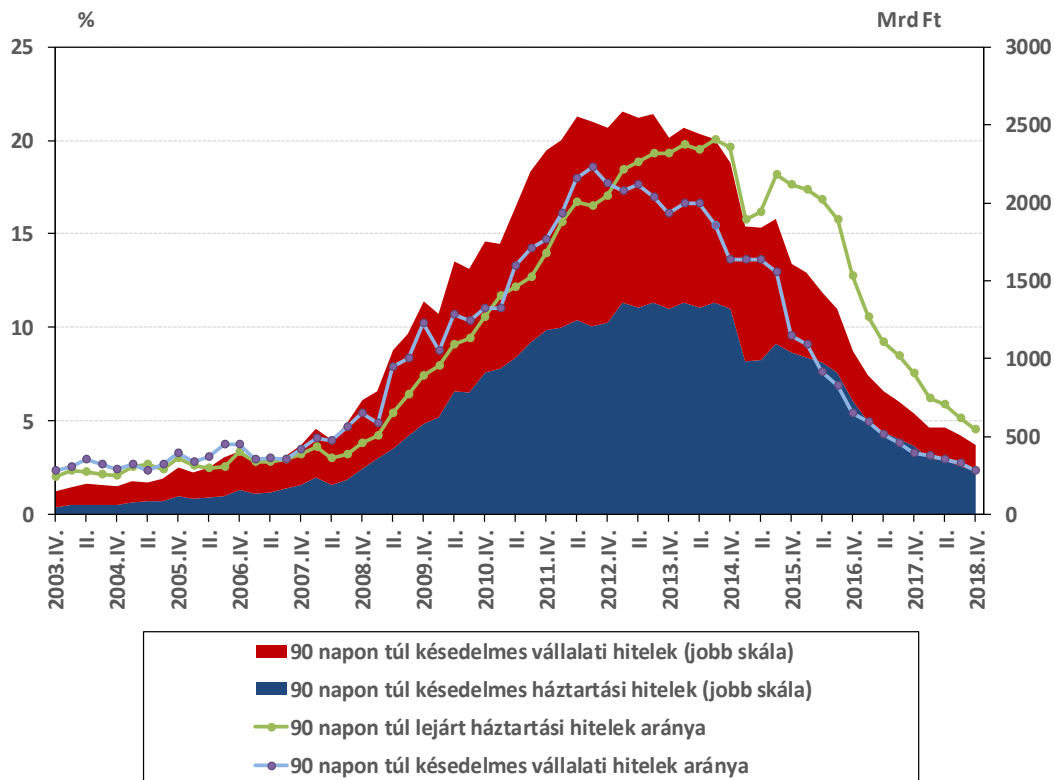
- A közel 18%-os növekedés jelentős része az utóbbi két évben történt
- Mindeközben a kormányzati és MNB intézkedéseknek köszönhetően a hitelállomány denominációjában jelentősen csökkent a devizaarány

HITELEK ÁLLOMÁNYA ÉS DENOMINÁCIÓJA

CÉLZOTT JEGYBANKI ESZKÖZÖK TÁMOGATTÁK AZ NPL ÁLLOMÁNY LEÉPÜLÉSÉT

90 NAPON TÚL KÉSEDELMEŞ HITELEK ÁLLOMÁNYA ÉS ARÁNYA A HITELINTÉZETI SZÉKTORBAN

Vállalatok:

- MARK
- SRB
- Bank reorganizáció
- NHP KKV deviza hitelkiváltás
- Bíróságon kívüli vállalati átstrukturálási elvek (EBRD/MNB)

Háztartások:

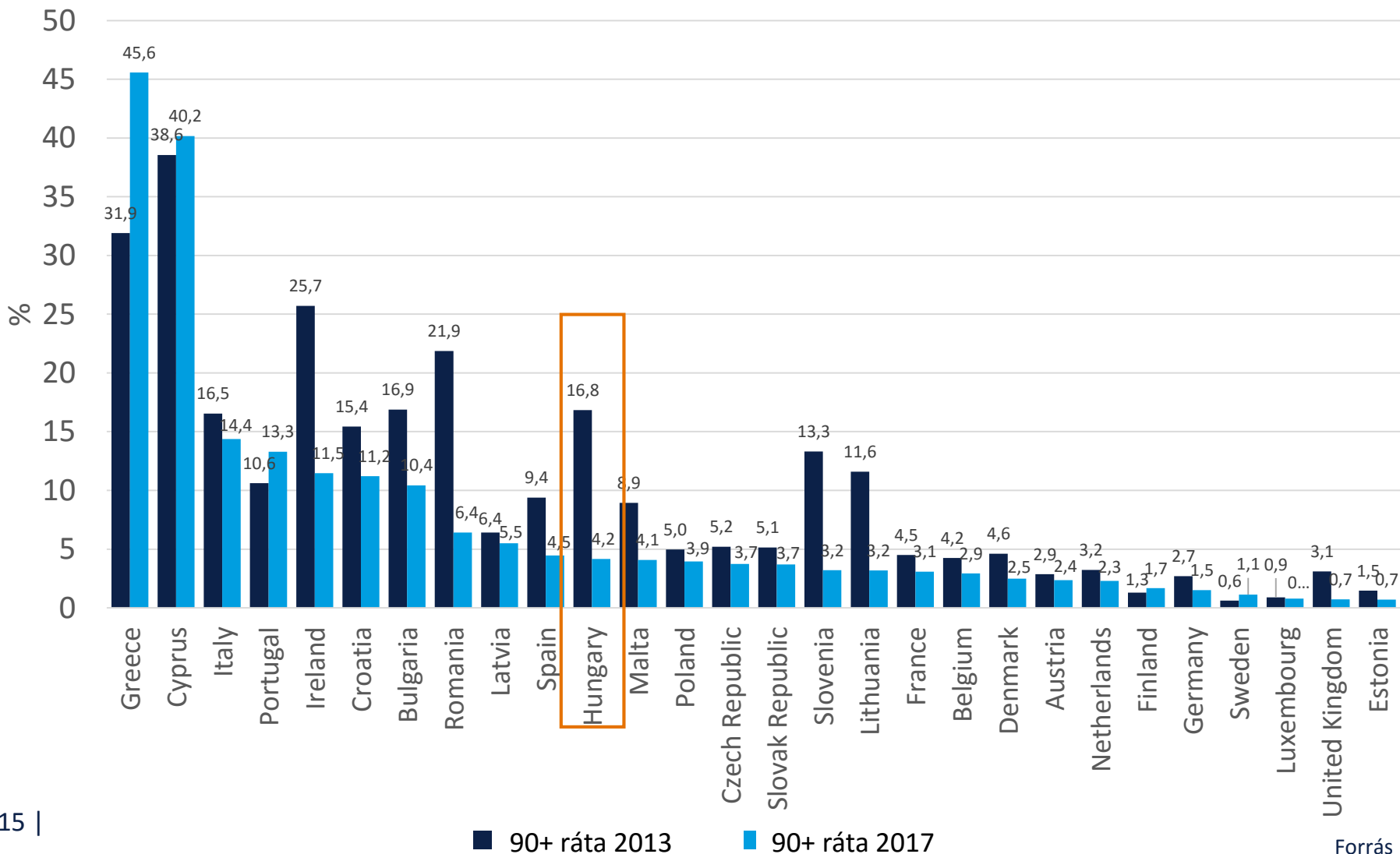
- Forintosítás
- Fair Banking
- Adósságfék szabályok
- NPL ajánlás

A 90+ NEM-TELJESÍTÉSI ARÁNY LECSÖKKENT A V4 ORSZÁGOK SZINTJÉRE

A 90 napon túl nem teljesítő eső hitelek aránya 2013-ban és 2017-ben

AZ MNB ADÓSSÁGFÉK SZABÁLYOKAT ALKALMAZ A TÚLZOTT ELADÓSODÁS KOCKÁZATAINAK MÉRSÉKLÉSÉRE

$$\text{JTM} = \frac{\text{Havi adósságszolgálat}}{\text{Havi nettó jövedelem}}$$

$$\text{HFM} = \frac{\text{Hitelösszeg}}{\text{Forgalmi érték}}$$

Makroprudenciális megfontolások

- Az adósok és hitelezők **ellenállóképességét** is növelik
- **Csökkentik** a pénzügyi válságok súlyosságát
- **Simítják** a pénzügyi ciklust
- A pénzügyi ciklus helyzetének megfelelően **kalibrálhatók**

Fogyasztóvédelmi megfontolások

- **Védik** a fogyasztókat a túlzott eladósodás kockázataitól
- Az ügyletszintű előírások csökkentik a **szociális problémák** kialakulásának kockázatát
- Növelhetik a fogyasztók **pénzügyi tudatosságát**

Módszertani megfontolások

- A hitelfelvevők **összes** adósságszolgálata és jövedelme vizsgálendő
- Kizárólag legális, **igazolt jövedelmek**
- **Hiteles** adatforrásokból (pl.: KHR, NAV)
- Kockázati dimenzióknak megfelelően **kalibrálhatók**: jövedelem, deviza, kamatozás stb.

AZ EGÉSZSÉGES SZERKEZETŰ HITELEZÉS FENNTARTÁSÁHOZ A KAMATKOCKÁZAT MÉRSÉKLÉSE SZÜKSÉGES

Kockázat

Új folyósítás

- Az új folyósításon belül a **változó kamatozású hitelek aránya 2018 előtt 40-50 százalék** körüli volt
- A változó kamatozású hitelek felvételekor az adósok jellemzően a **kezdeti törlesztőrészlet alapján döntenek**

Fennálló állomány

- A fennálló jelzáloghitel állomány közel **60 százaléka** továbbra is változó kamatozású
- A kamatok esetleges emelkedésekor **számottevően növekedhetnek** e hitelek **törlesztőrészletei**

Megoldás

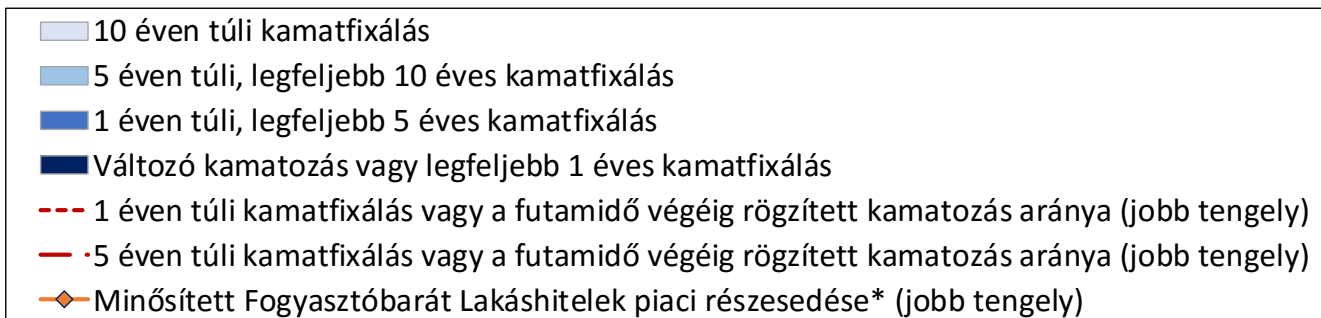
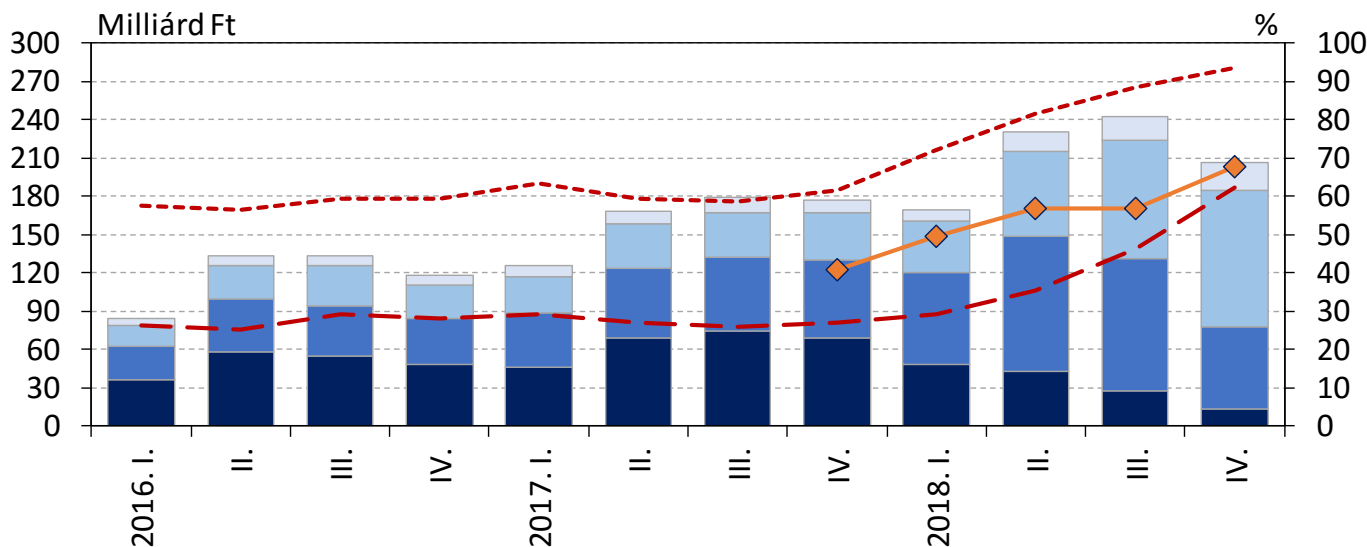

Adósságfékek és MFL

MNB ajánlás a kamatkockázat mérsékléséről

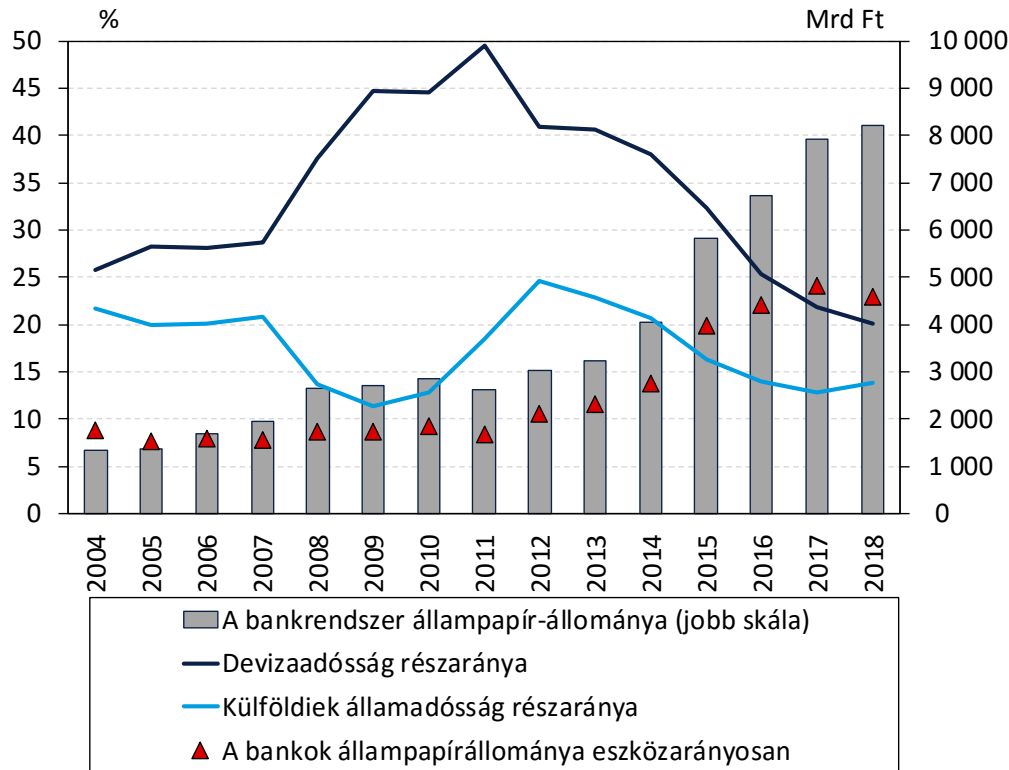
AZ ÚJ LAKÁSHITELEK MÁR NEM HORDOZNAK ÉRDEMI KAMATKOCKÁZATOT

Az új lakáscélú hitelszerződések folyósításának volumene kamatozás szerint

Az MFL termékek térnyerése hatékonyan támogatja a hosszabb kamatperiódus mellett folyósított lakáshitelek elterjedését

AZ MNB ÖNFINANSZÍROZÁSI PROGRAMJA JAVÍTOTTA AZ ADÓSSÁGSZERKEZETET ÉS CSÖKKENTETTE A KÜLSŐ SÉRÜLÉKENYSÉGET

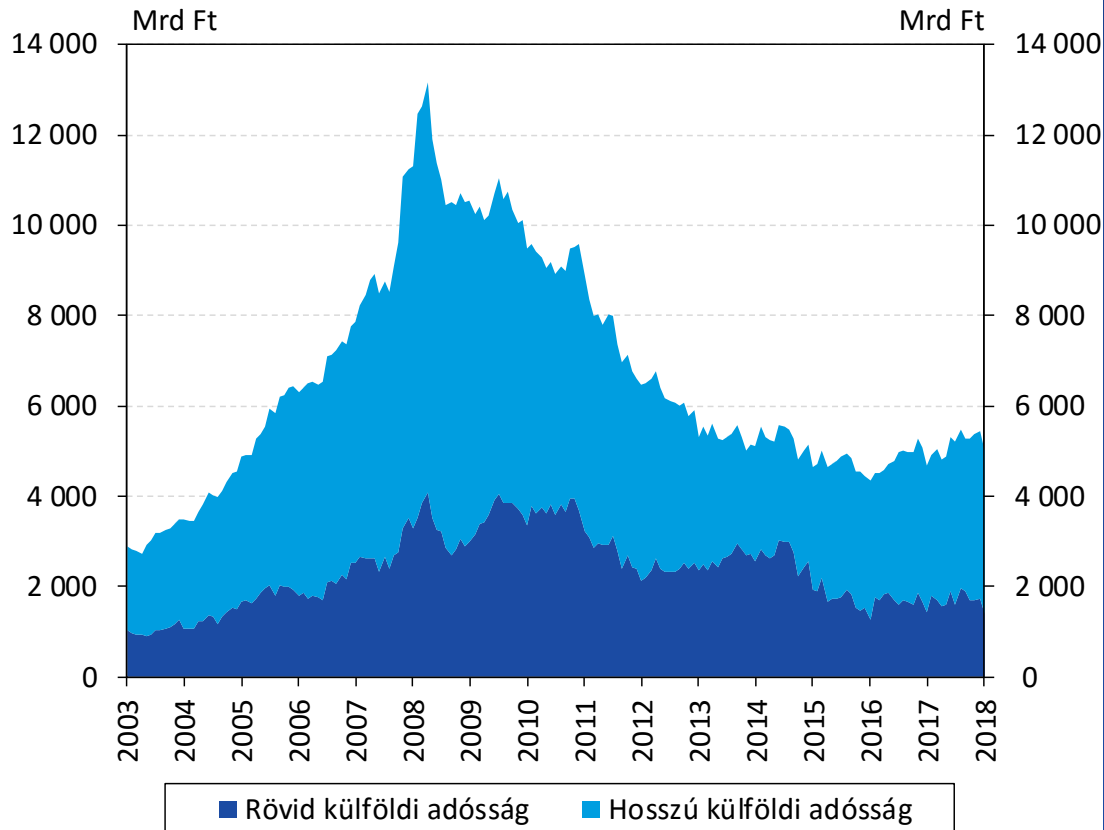

AZ ÁLLAMHÁZTARTÁS DEVIZAADÓSSÁGA, A KÜLFÖLDIEK ÁLLAMADÓSSÁG RÉSZARÁNYA ÉS A BANKRENDSZER ÁLLAMPAPÍR-ÁLLOMÁNYA

- Az Önfinanszírozási program hatására a külföldi befektetők helyett a hazai bankszektor vált a legjelentősebb tulajdonosi szektorrá
- A hazai bankrendszer hozzájárult a lejáró devizaadósság forintból történő refinanszírozásához ezzel csökkentve a külső sérülékenységet

A HITELINTÉZETEK KÜLSŐ ADÓSSÁGA 2018 VÉGÉRE A VÁLSÁG ELŐTTI SZINT FELÉRE CSÖKKENT

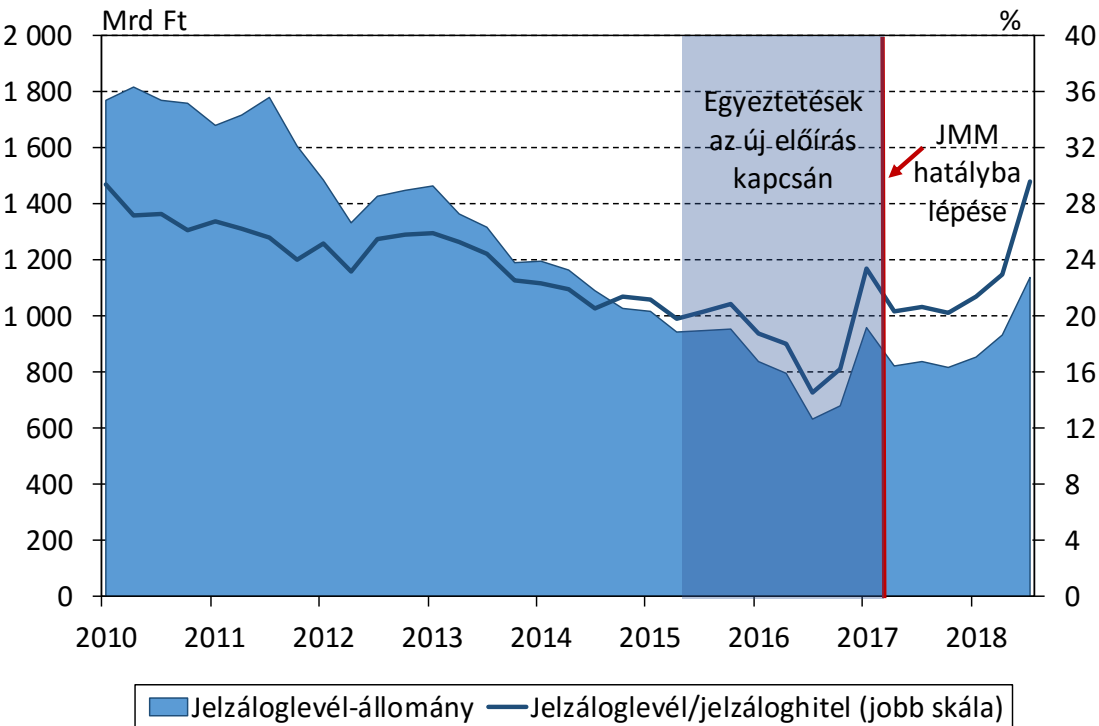

- Bevezetésre került a DEM mutató ami a bankok deviza eszközei és forrásai közötti denominációs eltérést kezeli
- A bankrendszer külső adóssága a 2008-as magas 13 ezer milliárdos szintről 2018 év végére 5 000 milliárdra csökkent

A HITELINTÉZETEK KÜLSŐ ADÓSSÁGA

JELZÁLOGLEVÉL FINANSZÍROZÁS A STABIL HOSSZÚ FORRÁSOK ELŐSEGÍTÉSÉRE

- 2017 áprilisában bevezetésre került a JMM mutató, ami a forint lejárat eltérés mérséklését és a hazai jelzáloglevél-piac fejlesztését célozta meg
- Jelentősen nőtt a jelzáloglevél állomány, továbbra is a bankok a legjelentősebb befektetők

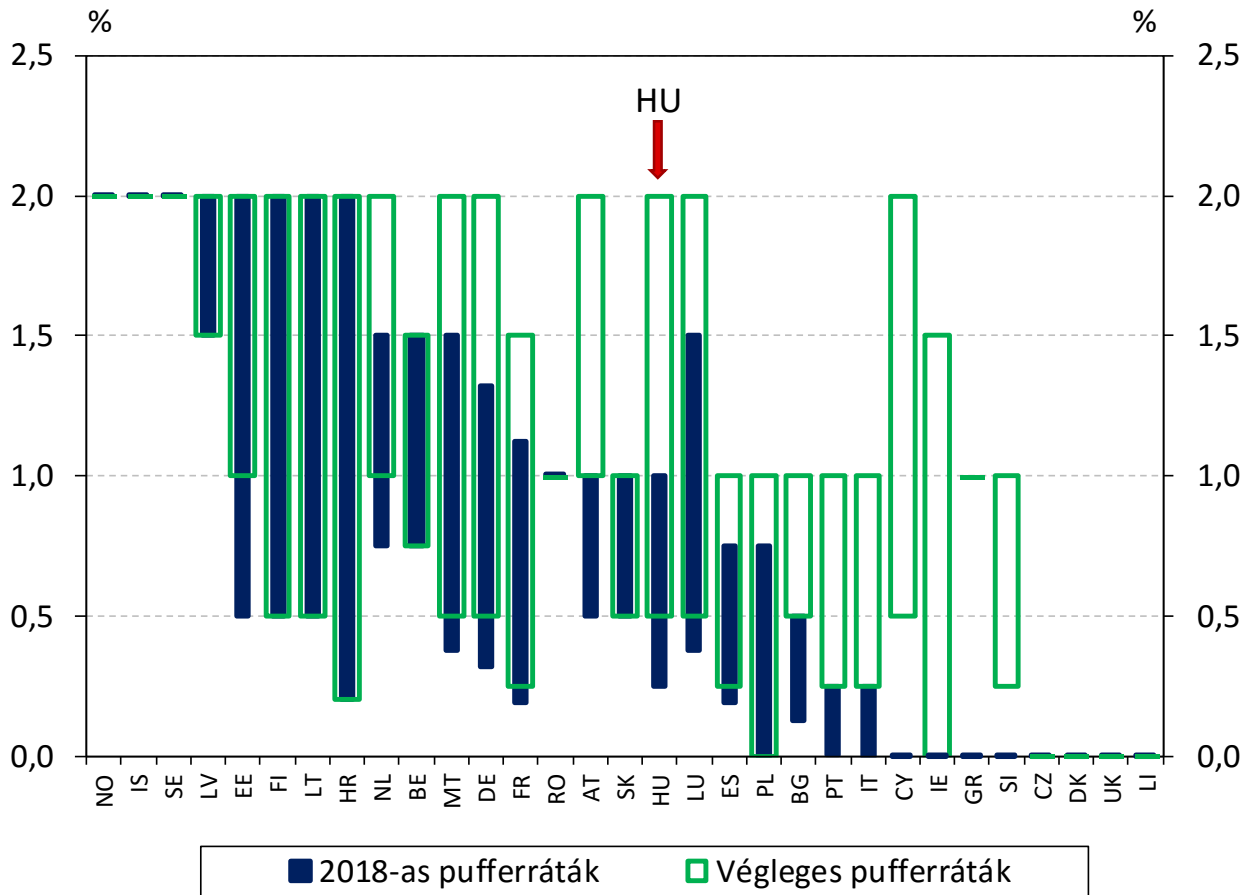
A HAZAI JELZÁLOGLEVÉL-ÁLLOMÁNY ÉS
JELZÁLOGLEVÉL/ JELZÁLOGHITEL ARÁNY
ALAKULÁSA

ORVOSSÁG VAGY MÉREG?

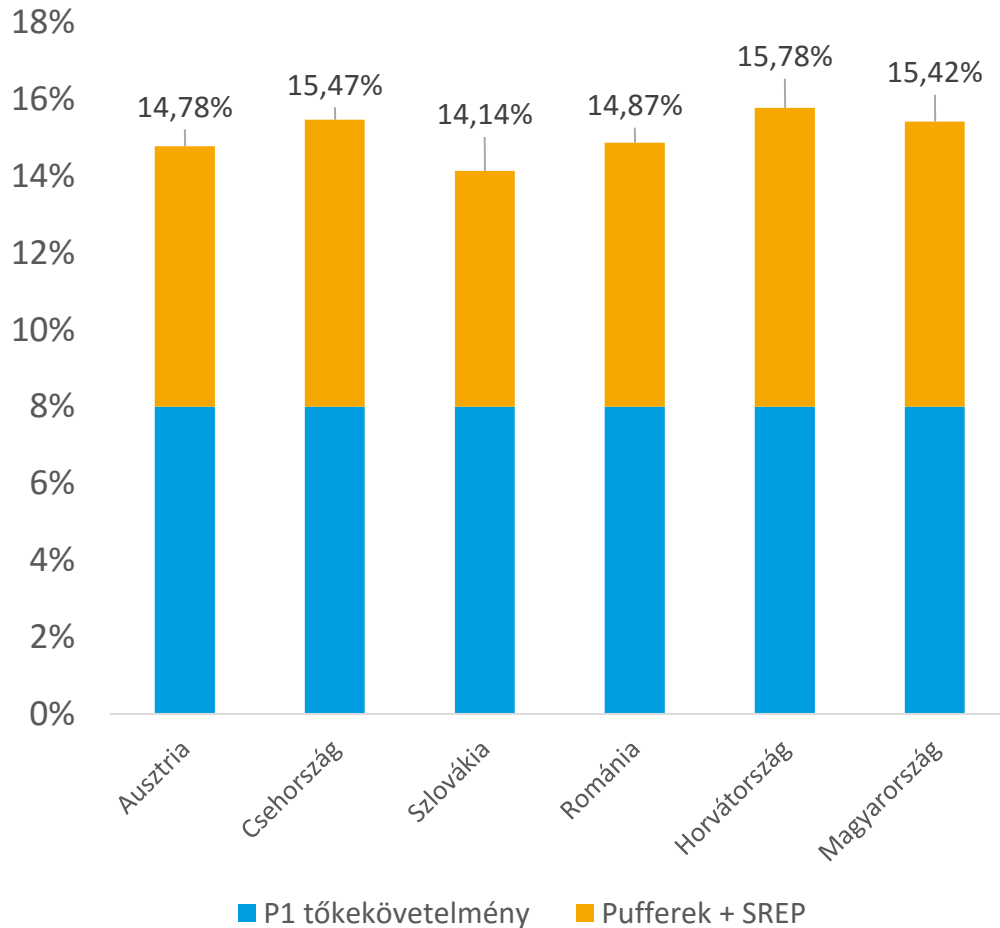
A FOKOZATOS BEVEZETÉS MELLETT ELŐÍRT TŐKEPUFFEREK NEM GÁTOLJÁK AZ ÉLÉNKÜLŐ HITELEZÉS KIBONTAKOZÁSÁT

Az O-SII pufferráták 2018-ban hatályos és végleges értékei az EU-ban

A hazai nyolc rendszer szinten jelentős intézmény számára előírt pufferek elvárása a piac felé is pozitív jelzést küld, alátámasztva e bankok erős tőkehelyzetének biztosítottágát

PUFFEREKKEL EGYÜTT NEM KIUGRÓK A MAGYAR TŐKEKÖVETELMÉNY ELŐÍRÁSOK

ÁTLAGOS TŐKEKÖVETELMÉNY ÉS PUFFERSZINTEK, 2019

(Ország szinten, a Magyarországon is jelen lévő nemzetközi csoportokba tartozó bankok rátáinak számtani átlaga)

A SREP ráták átlagosan magasabbak, mint a környező országokban.

A célzott makro-pufferek hozzáadása után viszont az országok közti különbségek lecsökkennek. A környező országokban 2-3% körüli SRB és O-SII puffereket írnak elő a felületek.

**A pénzügyi stabilitás biztosítása
mellett**

**nem okoz versenyhátrányt a
tőkekövetelmény Magyarországon a
régió országaihoz képest**

DIGITALIZÁCIÓ

FINTECH KÖZÖSSÉG

ENGEDÉLYEZÉS & JOGTÁR

KÉRDEZD A SZABÁLYOZÓT

REGULATORY SANDBOX

HÍREK

ENG

MNB iNNOHUB

a FinTech platform

Kérdezd a szabályozót!
Csatlakozz az Innovation Hubhoz!
Vegyél részt a Regulatory Sandboxban!
A Magyar Nemzeti Bank örömmel segít!

A Magyar Nemzeti Bank az innovatív FinTech vállalatoknak konzultációs platformot nyitott és szabályozói tesztkörnyezetet hozott létre.

Itt utána nézhetsz a hazai jogszabályoknak, közvetlenül kérhetsz tanácsot a szabályozótól és másoktól, miközben megismerheted a legújabb nemzetközi trendeket.

CSATLAKOZOM

CSATLAKOZOM

AZ MNB ZÖLD PROGRAMJA

2019. február 11.

ETIKUS KÖZGAZDASÁGTAN

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET!